

PART 11

GROUNDS FOR CHALLENGE OF ARBITRATOR IN ARBITRATION

TAHKİM YARGILAMASINDA
HAKEMİN REDDİ SEBEPLERİ

MELİH KARAMAN

PART 11

ABSTRACT | ÖZET

In our study, while examining the UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration, the Turkish Code of Civil Procedure, and the guidelines of various institutional arbitration organizations, the procedures for challenging arbitrators are analyzed, and the subject is explored in-depth through examples of judicial decisions.

Çalışmamızda UNCITRAL Uluslararası Ticari Tahkim Model Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve çeşitli kurumsal tahkim kuruluşlarının yönergeleri ile hakemin reddi prosedürleri ele alırken, yargı kararları örnekleri üzerinden konu derinlemesine incelenmiştir.

KEYWORDS | ANAHTAR KELİMELELER

Arbitration, International Commercial Arbitration, Challenging Arbitrators, Grounds for Challenging Arbitrators, Impartiality and Independence of Arbitrators, International Arbitration Law, ICC, LCIA, ISTAC.

Tahkim, Milletlerarası Ticari Tahkim, Hakemin Reddi, Hakemin Reddi Sebepleri, Hakemlerin Tarafsız ve Bağımsız Olması, Milletlerarası Tahkim Kanunu, ICC, LCIA, ISTAC.

I. INTRODUCTION

This article aims to examine the grounds for challenging arbitrators in arbitration proceedings and their application within the framework of ad hoc and institutional arbitration types. Arbitration constitutes a dispute resolution mechanism whereby parties opt to resolve disputes that have arisen or may arise between them, waiving the jurisdiction of state courts, and instead submitting to the binding and final decision of a specially empowered arbitrator or arbitration panel¹. In this regard, arbitration functions as an alternative dispute resolution mechanism, providing for the resolution of disputes by impartial and independent arbitrators, thereby operating as an extrajudicial dispute resolution apparatus.

A. The Role and Significance of Arbitrators in Arbitration

Arbitrators are individuals tasked with resolving disputes in arbitral proceedings. The impartiality and independence of arbitrators are of paramount importance in ensuring that arbitral proceedings are conducted fairly and efficiently. Therefore, the issue of challenging arbitrators is of critical significance in terms of the reliability of arbitral proceedings and the protection of parties' rights.

I. GİRİŞ

Bu makale, tahkim yargılamalarında hakemin reddi sebeplerini ve uygulamasının ad hoc ve kurumsal tahkim türleri çerçevesinde incelenmesini amaçlamaktadır. Tahkim tarafların, aralarında doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkları, devlet mahkemeleri yerine özel olarak yetkilendirdikleri bir hakem veya hakem kurulu aracılığıyla kesin ve bağlayıcı olarak çözüme kavuşturmayı seçtikleri uyuşmazlık çözüm yöntemidir¹. Bu çerçevede tahkim, uyuşmazlığın tarafsız ve bağımsız hakemler tarafından çözümlenmesini sağlayan alternatif bir uyuşmazlık çözüm yöntemi olmaktadır.

A. Tahkim Yargılamasında Hakemin Rolü ve Önemi

Hakemler, tahkim yargılamasında uyuşmazlıkları çözmekle görevli kişilerdir. Hakemlerin tarafsız ve bağımsız olmaları, tahkim yargılamasının adil ve etkin bir şekilde yürütülmesi açısından büyük önem taşır. Bu nedenle, hakemlerin reddi konusu, tahkim yargılamasının güvenilirliği ve tarafların haklarının korunması açısından kritik bir öneme sahiptir.

The independence of arbitrators refers to their economic and administrative independence, whereas the concept of impartiality of arbitrators refers to their objective and unbiased conduct².

The principle of independence of arbitrators is directly related to the right to a fair trial. The right to a fair trial is enshrined in Article 6 of the European Convention on Human Rights³, which states that "In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law." This provision emphasizes that a fair trial can only be achieved before an independent and impartial tribunal. Similarly, Article 36 of the Constitution of the Republic of Turkey, titled "Freedom to claim rights" states that "Everyone has the right of litigation either as plaintiff or defendant and the right to a fair trial before the courts through legitimate means and procedures." In this regard, the concept of "court" referred to in the Constitution and the European Court of Human Rights ("ECHR") is not limited to state courts, but also applies to arbitrators and arbitration institutions chosen by the parties.

Hakemlerin bağımsızlığı, hakem veya hakemlerin ekonomik ve idari açıdan bağımsız olmasını ifade ederken hakemlerin tarafsızlığı kavramı ise hakemlerin objektif ve tarafsız davranmasını ifade eder².

Hakemlerin bağımsızlığı prensibi adil yargılanma ile doğrudan ilgilidir. Adil yargılanma hakkı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Adil Yargılanma Hakkı başlıklı 6. maddesinin ilk cümlesinde³; "Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleri ile ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve aleni olarak görülmesini isteme hakkına sahiptir." denilerek adil yargılanmanın bağımsız ve tarafsız bir mahkeme nezdinde gerçekleşebileceği söylenmiştir. Bununla beraber Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Hak arama hürriyeti başlıklı 36. maddesinde de "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." ifadesiyle herkesin adil yargılanma hakkına sahip olduğu vurgulanmıştır. Bu bağlamda, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde bahsedilen "mahkeme" kavramı, sadece devlet mahkemeleri için değil, aynı zamanda ta-

FOOTNOTE

¹ İbrahim Doğan Takavut, Milletlerarası Ticari Tahkimde Usule İlişkin Konularda İrade Serbestisi, 1st Edition, İstanbul 2021, p. 27.

² Ziya Akıncı, Milletlerarası Tahkim, 1st Edition, 2021, p. 265.

³ European Convention on Human Rights Article 6.

DİPNOT

¹ İbrahim Doğan Takavut, Milletlerarası Ticari Tahkimde Usule İlişkin Konularda İrade Serbestisi, 1. Baskı, İstanbul 2021, s. 27.

² Ziya Akıncı, Milletlerarası Tahkim, Vedat Kitapçılık, 2021, s. 265.

³ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m. 6.

PART 11

ECHR uses two criteria to assess the impartiality of an arbitrator. The first criterion involves examining whether the arbitrator's personal beliefs and behavior demonstrate any personal bias or prejudice in a particular case. The second criterion involves determining whether the court's composition provides sufficient guarantees to eliminate any legitimate doubts about the arbitrator's impartiality. The ECHR emphasizes that, based on these two criteria, it should be assumed that the arbitrator is personally impartial. It is necessary to investigate whether the arbitrator or arbitration panel, as the decision-making authority, has demonstrated any hostility or bias towards one of the parties. The assumption that the arbitrator is free from personal biases and prejudices is a long-standing principle in ECHR case law⁴.

Even if the arbitration proceedings are conducted in accordance with all other principles, if the principle of impartiality and independence of the arbitrators is not ensured, it will directly affect the arbitral award⁵ and render a fair trial impossible. Therefore, the impartiality and independence of arbitrators are essential components of a fair trial, and their absence can undermine the integrity of the entire arbitration process.

II. CHALLENGING THE ARBITRATOR IN AD-HOC ARBITRATION PROCEEDINGS

One of the forms of arbitration proceedings is *ad hoc* arbitration. *Ad hoc* arbitration refers to a type of arbitration that takes place under the control of arbitrators, within the framework of rules or laws written or referenced by the parties themselves, and the powers granted by the parties⁶. The parties, without being bound by any arbitration institution, establish the arbitrator or arbitration panel themselves. Parties who desire to have a significant degree of control over the arbitration process determine the arbitration procedure, the place of arbitration, the arbitrators, and the applicable substantive law themselves, or grant the arbitrators authority to decide on these matters.

Ad hoc arbitration often emerges as a compromise method when parties are unable to agree on institutional arbitration. Another reason for the preference for *ad hoc* arbitration is that parties who want to maintain control over the arbitration process, especially in

raflarca seçilen hakem ve tahkim kurumları için de geçerlidir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("AIHM") hakemin tarafsızlığının değerlendirilmesinde iki ölçüt kullanmaktadır. Birincisi, hakemin kişisel inancı ve davranışının belli bir davada kişisel önyargı veya taraflılık sergileyip sergilemediğinin incelenmesidir. İkincisi, mahkemenin oluşumu aracılığıyla hakkındaki her tür meşru şüpheli ortadan kaldırmak üzere yeterli güvenceler sunup sunmadığının belirlenmesidir. AIHM, uyguladığı bu iki ölçüt ile hakemin kişisel olarak tarafsız olduğunun varsayılması gerektiğini vurgulamaktadır. Karar mercii olan hakemin/ hakem heyetinin taraflardan birine düşmanlık/ tarafgirlik sergileyip sergilemediğinin doğruluğunun araştırılması gerekir. Hakemin şahsi önyargılardan veya yanlıktan arınmış olduğunun varsayılması AIHM içtihatlarında uzun süredir var olagelmiş köklü bir ilkedir⁴.

Tahkim yargılaması, diğer bütün prensiplere uygun olarak yürütülse dahi; hakemlerin tarafsızlık ve bağımsızlıklarına ilişkin prensibin sağlanamamış olması, yargılama sonunda verilecek hakem kararını doğrudan etkileyecek⁵ ve bu sebeple de adil yargılamanın gerçekleşmesi mümkün olmayacaktır.

II. AD-HOC TAHKİM YARGILAMASI BAKIMINDAN HAKEMİN REDDİ

Tahkim yargılamasının gerçekleşme biçimlerinden biri *ad hoc* tahkimdir. *Ad hoc* (arızı) tahkim, tarafların kendilerinin kaleme aldığı veya atıfta bulunduğu kural ya da yasalar ve taraflarca verilen yetkiler çerçevesinde hakemlerin kontrolünde gerçekleşen tahkim türüne denilmektedir⁶. Taraflar, herhangi bir tahkim kurumuna bağlı kalmaksızın, hakem veya hakem kurulunu kendileri oluştururlar. Tahkim sürecinin büyük ölçüde kendi kontrollerinde olmasını arzu eden taraflar, tahkim usulünü, tahkim yerini, hakemleri ve uygulayacak maddi hukuku kendileri belirler veya bu konularda hakemlere yetki verirler.

Ad hoc tahkim genellikle tarafların kurumsal tahkime gitme konusunda anlaşamamaları halinde bir uzlaşma yöntemi olarak ortaya çıkmaktadır. *Ad hoc* tahkimin tercih edilme sebeplerinden bir diğeri ise çok özel uyuşmazlıklarda tahkim sürecinde kontrolü elinde tutmak isteyen tarafların özellikle *ad hoc* tahkimde ısrar ettiği görülmektedir⁷.

highly specialized disputes, tend to insist on *ad hoc* arbitration⁷.

In practice, it is often seen that parties frequently provide for the application of the UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration ("**UNCITRAL Arbitration Rules**") in the context of *ad hoc* arbitration. In this case, it is no longer possible to speak of institutional arbitration, and when parties refer to the UNCITRAL Arbitration Rules in their contracts, any matters not regulated by the parties will be governed by these rules⁸.

A. Challenging the Arbitrator under the UNCITRAL Arbitration Rules

The 3rd chapter of the UNCITRAL Arbitration Rules, titled "*Composition of Arbitral Tribunal*", includes provisions regulating the number of arbitrators, the appointment of arbitrators, and the procedure for challenging arbitrators⁹. Article 12, titled "*Grounds for Challenge*", states as follows¹⁰: "*When a person is approached in connection with his possible appointment as an arbitrator, he shall disclose any circumstances likely to give rise to justifiable doubts as to his impartiality or independence. An arbitrator, from the time of his appointment and throughout the arbitral proceedings, shall without delay disclose any such circumstances to the parties and to the other arbitrators unless they have already been informed of them by him. An arbitrator may be challenged only if circumstances exist that give rise to justifiable doubts as to his impartiality or independence, or if he does not possess qualifications agreed to by the parties. A party may challenge an arbitrator appointed by him, or in whose appointment he has participated, only for reasons of which he becomes aware after the appointment has been made*".

Under the UNCITRAL Arbitration Rules, arbitrators are required to disclose any circumstances that may affect their independence and impartiality. According to the second paragraph of the provision, a challenge to an arbitrator may be made only if there are justifiable doubts as to their impartiality or independence, or if they do not possess the qualifications agreed upon by the parties. As can be seen, the grounds for challenging an arbitrator are based on the presence of doubts as to their impartiality and independence, which is a general expression that

Genellikle, uygulamada görülmektedir ki, taraflar *ad hoc* tahkim bağlamında UNCITRAL Uluslararası Ticari Tahkim Model Kanunu'nun ("**UNCITRAL Tahkim Kuralları**") uygulanmasına sıkça yer vermektedirler. Bu durumda, artık herhangi bir kurumsal tahkimden bahsetmek mümkün hale gelmemekte olup taraflar sözleşmelerinde UNCITRAL Tahkim Kuralları'na atıfta bulduklarında, taraflarca düzenlenmemiş konular da bu kurallara göre işlem göreceklerdir⁸.

A. UNCITRAL Tahkim Kuralları'na Göre Hakemin Reddi

UNCITRAL Tahkim Kuralları'nın "Hakem Heyetinin Oluşumu" başlıklı 3. bölümü hakem sayısı, hakemlerin görevlendirilmesi, hakemlere itiraz ve usulünü düzenleyen hükümlere yer vermiştir⁹. "İtiraz gerekçeleri" başlıklı 12. maddede şu şekilde belirtilmiştir¹⁰: "(1) Bir kişiye olası bir hakem olarak görevlendirilmesiyle bağlantılı olarak başvurulduğunda, söz konusu kişi tarafsızlığı veya bağımsızlığı konusunda haklı şüphelere yol açabilecek her türlü durumu açıklayacaktır. Bir hakem, görevlendirildiği andan itibaren ve tahkim işlemleri süresince, kendilerini daha önce bu konuda bilgilendirmedikçe, bu tür durumları gecikmeksizin taraflara açıklayacaktır. (2) Bir hakem, yalnızca tarafsızlığı veya bağımsızlığı konusunda haklı şüphelere yol açan koşullar mevcutsa veya taraflarca kabul edilen niteliklere sahip değilse itiraz edebilir. Bir taraf, kendisi tarafından görevlendirilen veya görevlendirilmesine katıldığı bir hakemi, ancak görevlendirme yapıldıktan sonra haberdar olduğu gerekçelerden ötürü itiraz edebilir".

UNCITRAL Tahkim Kuralları'nda belirlenen hüküm ile hakemlere bağımsızlık ve tarafsızlığını etkileyen durumları açıklama yükümlülüğü getirilmiştir. Hakeme itiraz gerekçesi olarak ise hükmün ikinci fıkrasında yalnızca tarafsızlık ve bağımsızlığı konusunda haklı şüphelere yol açan koşulların mevcut olması veya taraflarca kabul edilen niteliklere sahip olmaması durumunda itiraz edileceği hükme bağlanmıştır. Görüleceği üzere hakemlere itiraz sebepleri yönünden tarafsızlık ve bağımsızlık konusunda şüphe mevcut olması ifadesine yer verilmesi ile genel nitelikte bir ifade kullanılmış ve tarafsızlık ve bağımsızlığı etkileyen sebeplere yönelik sınırlandırıcı veya örneklendirici bir sayım yapılmamıştır.

DİPNOT

⁴ Hacı Can/ Ekin Tuna, Milletlerarası Tahkim Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2021, s. 281.

⁵ Takavut, s. 213.

⁶ Cemal Şanlı, Milletlerarası Özel Hukuk, 9. Baskı, İstanbul 2021, s. 763.

⁷ Sibel Özel, Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meselesi, 1. Baskı, İstanbul 2008, s. 28.

⁸ Akıncı, s. 7.

⁹ <https://uncitral.un.org/en/texts/arbitration> (Erişim Tarihi: 30.07.2024).

¹⁰ UNCITRAL Tahkim Kuralları m. 12.

FOOTNOTE

⁴ Hacı Can/ Ekin Tuna, Milletlerarası Tahkim Hukuku, 1st Edition, Ankara 2021, p. 281.

⁵ Takavut, p. 213.

⁶ Cemal Şanlı, Milletlerarası Özel Hukuk, 9th Edition, İstanbul 2021, p. 763.

⁷ Sibel Özel, Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meselesi, 1st Edition, İstanbul 2008, p. 28.

⁸ Akıncı, p. 7.

⁹ <https://uncitral.un.org/en/texts/arbitration> (Access Date: 30.07.2024).

¹⁰ UNCITRAL Arbitration Rules Article 11.

PART 11

does not provide a restrictive or exemplary list of reasons that may affect impartiality and independence. However, Article 11(1) of the UNCITRAL Arbitration Rules provides an exception, stating that¹¹; “No person shall be precluded by reason of his nationality from acting as an arbitrator, unless otherwise agreed by the parties”. This provision indicates that an arbitrator’s nationality cannot be a ground for challenge unless the parties have agreed otherwise in the arbitration agreement.

Instead of providing a detailed list of circumstances and conditions that require the challenge of an arbitrator, making a general reference to comprehensive principles is considered beneficial in doctrine, as it offers more flexibility to the parties¹².

B. Challenging the Arbitrator under the Turkish Code of Civil Procedure Rules

Parties who have agreed to *ad hoc* arbitration proceedings through an arbitration agreement may also refer to the Turkish Code of Civil Procedure (“CCP”) for the selection of arbitrators and the arbitration procedure¹³. Since the purpose of the CCP’s arbitration section is to regulate the procedures and principles of domestic arbitration, the provisions of the CCP will apply in cases where there is no foreign element as defined by the Turkish International Arbitration Law (“IAL”) and where the place of arbitration is determined to be Turkey¹⁴.

In *ad hoc* arbitration proceedings, the arbitrator appointed by a specific arbitration agreement between the parties may be challenged by one or both parties. CCP regulates this issue in Article 417. According to this article¹⁵; “(1) A person who is proposed as an arbitrator must disclose any circumstances that may give rise to justifiable doubts as to their impartiality and independence before accepting the appointment. If the parties have not been previously informed, the arbitrator must also notify them of any such circumstances that may arise later. (2) An arbitrator may be challenged if they do not possess the qualifications agreed upon by the parties, if there is a ground for challenge under the arbitration procedure agreed upon by the parties, or if there are circumstances that give rise to justifiable doubts as to their impartiality. A party may challenge an arbitrator appointed by them or in whose appointment

Ancak UNCITRAL Tahkim Kuralları’nın 11. maddesinin birinci fıkrasında¹¹; “Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, uyuşu nedeniyle hiç kimse hakem görevini yerine getirmekten alıkonulamaz.” hükmü ile hakemin uyuşu sebebiyle reddinin tahkim anlaşmasında kararlaştırılmadığı sürece mümkün olmayacağı bir istisna olarak belirtilmiştir.

Hakemin reddini gerektiren durum ve koşulları sıralayan ayrıntılı bir liste yerine, kapsamlı ilkelere genel bir atıf yapılması taraflara daha fazla esneklik sunması bakımından doktrinde faydalı görülmektedir¹².

B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu Kurallarına Göre Hakemin Reddi

Taraflar arasındaki tahkim anlaşması ile *ad hoc* tahkim usulü kararlaştıran tarafların hakemlerin seçimi ve tahkim usulü bakımından Hukuk Muhakemeleri Kanunu’na (“HMK”) da atıf yapmaları mümkündür¹³. HMK’nın tahkime ilişkin kısmının amacı milli tahkime ilişkin usul ve esasları düzenlemek olması sebebiyle Milletlerarası Tahkim Kanunu’nun (“MTK”) tanımladığı anlamıyla yabancılık unsuru taşımayan ve tahkim yerinin Türkiye olarak belirlendiği durumlarda HMK hükümleri uygulanacaktır¹⁴.

Ad hoc tahkim yargılamasında, taraflara özgü bir tahkim sözleşmesi ile belirlenen hakemin, taraflardan biri veya her ikisi tarafından reddi talep edilebilir. Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) bu konuda 417. madde de düzenleme getirmiştir¹⁵; “(1) Kendisine hakemlik önerilen kimse, bu görevi kabul etmeden önce tarafsızlık ve bağımsızlığından şüphe edilmeyi haklı gösteren durum ve koşulları açıklamak zorundadır. Taraflar önceden bilgilendirilmemiş oldukları takdirde hakem, daha sonra ortaya çıkan durumları da gecikmeksizin taraflara bildirir. (2) Hakem, taraflarca kararlaştırılan niteliklere sahip olmadığı, taraflarca kararlaştırılan tahkim usulünde öngörülen bir ret sebebi mevcut bulunduğu veya tarafsızlığından şüphe edilmeyi haklı gösteren durum ve koşullar gerçekleştiği takdirde reddedilebilir. Taraflardan birisinin kendisinin atadığı veya atanmasına katıldığı hakemi reddetmesi, yalnızca hakemin atanma tarihinden sonra öğrenilen ret sebeplerine dayanılarak yapılabilir”.

they participated only on grounds that they became aware of after the appointment”.

Similar to the UNCITRAL Arbitration Rules, the CCP also expresses the principle that an arbitrator may be challenged if there are circumstances that give rise to justifiable doubts as to their impartiality. Accordingly, a challenge to an arbitrator may be made, but the challenge must be based on specific grounds such as impartiality doubts, incompetence, ethical violations, or bias, which must be stated in the challenge.

The reasoning of Article 417 of the CCP states that the grounds for challenge listed in the article naturally include the grounds for disqualification of judges listed in Article 34 of the CCP, unless the parties have agreed otherwise. The reasoning states: “(...) The second paragraph ensures that the arbitrator possesses the qualifications determined by the parties and that their impartiality and independence are guaranteed. The grounds for challenge listed naturally include, unless the parties have agreed otherwise, the grounds for disqualification of judges listed in Article 39 (CCP Article 34). The last sentence of the second paragraph aims to prevent the delay of arbitration through bad faith challenges to the arbitrator.” As can be seen from the reasoning of the Article 417, it is clearly stated that the grounds for disqualification of judges listed in Article 34 of the CCP are also included in the grounds for challenge of an arbitrator.

UNCITRAL Tahkim Kuralları’nda olduğu şekliyle HMK’da genel ilke olarak hakemin tarafsızlığından şüphe edilmesini haklı gösterecek şekilde bir ret sebebi ifade etmiştir. Buna göre, hakemin reddi talep edilebilir ancak hakemin reddi için tarafsızlık şüphesi, yetersizlik, etik ihlaller, hakemin önyargılı olması gibi belirli sebepler gösterilerek hakemin tarafsızlığına şüphe düşürecek bir unsurun ret talebinde belirtilmesi gerekir.

HMK’nın 417. maddesinin gerekçesinde ise maddede belirtilen ret sebeplerinin taraflarca aksi kararlaştırılmamış ise doğal olarak HMK

m. 34’te yer alan hakimin yasaklılık sebeplerini de kapsadığı şu şekilde belirtilmiştir: “(...) İkinci fıkrada, hakemin, taraf serbestisi gereği, tarafların belirlediği niteliklere sahip olması ile tarafsızlığı ve bağımsızlığı teminat altına alınmıştır. Belirtilen ret sebepleri, taraflarca aksi kararlaştırılmamış ise doğal olarak “Yasaklılık sebepleri” başlıklı 39 (HMK m.34) uncu maddede belirtilen hakimin yasaklılık hallerini de kapsar. İkinci fıkranın son cümlesi ile hakemin kötüniyetle reddi suretiyle tahkimin geciktirilmemesinin önlenmesi istenmiştir”. İlgili maddenin gerekçesinden görüleceği üzere HMK’nın hakimin yasaklılık sebeplerini düzenleyen 34. maddesinin de hakemin ret sebepleri kapsamında olduğu açıkça söylenmiştir.

HMK’nın Tahkim başlıklı on birinci kısmında yer alan ret sebepleri yanında HMK’nın 34. maddesinde sınırlı sayıda (*numerus clausus*) hakimin yasaklılık sebepleri olarak sayılan sebeplerin hakemin reddi sebepleri olarak

DİPNOT

¹¹ UNCITRAL Tahkim Kuralları m. 11.

¹² Mustafa Serdar Özbek, Tahkim Hukuku 1. Cilt, 1. Baskı, Ankara 2022, s. 1022.

¹³ Şaziye Tuba Ulukuş Bulut, MTK ile Karşılaştırmalı HMK Hükümlerine Göre Hakem Kararlarının İptali, 1. Baskı, Ankara 2018, s. 28.

¹⁴ Özbek, s. 167.

¹⁵ 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 417, 04.02.2011 tarih ve 27836 sayılı Resmî Gazete.

FOOTNOTE

¹¹ UNCITRAL Arbitration Rules Article 12.

¹² Mustafa Serdar Özbek, Tahkim Hukuku 1. Cilt, 1st Edition, Ankara 2022, p. 1022.

¹³ Şaziye Tuba Ulukuş Bulut, MTK ile Karşılaştırmalı HMK Hükümlerine Göre Hakem Kararlarının İptali, 1st Edition, Ankara 2018, p. 28.

¹⁴ Özbek, p. 167.

¹⁵ Turkish Code of Civil Procedure No. 6100 Article 417, published in the Official Gazette No. 27836, dated 04.02.2011.

PART 11

In addition to the grounds for challenge set out in the Eleventh Part of the CCP, titled "Arbitration", the grounds for challenge of judges listed in Article 34 of the CCP, which are considered to be *numerus clausus*, are also accepted in doctrine as grounds for challenge of arbitrators¹⁶.

Moreover, another view accepted in doctrine is that the second paragraph of Article 417 of the CCP should be interpreted broadly to include the grounds for disqualification of judges listed in Article 36 of the CCP as grounds for challenging an arbitrator¹⁷. In this regard, Article 36 of the CCP states that a judge may be challenged if there is a significant reason to doubt their impartiality, and lists specific grounds for challenge, including: if the judge has advised or guided one of the parties in the case; if the judge has expressed their opinion on the case to one of the parties or a third person without being required to do so by law; if the judge has been heard as a witness or expert in the case or has acted as an arbitrator; if the judge has mediated or conciliated in the dispute; if the case involves a relative of the judge up to the fourth degree; or if the judge has a lawsuit or enmity with one of the parties during the trial¹⁸.

III. CHALLENGING THE ARBITRATOR IN INSTITUTIONAL ARBITRATION PROCEEDINGS

In contrast to *ad hoc* arbitration, institutional arbitration centers have regulations that contain rules applicable to the arbitration procedure¹⁹. In institutional arbitration, the institution conducting the arbitration has pre-determined rules of procedure. Matters related to arbitration that are not regulated by the parties' agreement are governed by the rules of the institution. In this way, arbitration conducted under the auspices of an institution and in accordance with its arbitration rules is referred to as institutional arbitration.

In international commercial practice, many institutions are active in resolving disputes through arbitration. In Turkey, the Istanbul Arbitration Center (ISTAC) has been established to resolve national and international disputes. The main arbitration institutions recognized internationally include the International Chamber of Commerce (ICC), the London Court of International Arbitration

hakemler açısından da geçerli olacağı doktrinde kabul edilmiştir¹⁶.

Bununla beraber doktrinde kabul edilen bir diğer görüş ise HMK'nın 417. maddesinin ikinci fıkrasının geniş yorumlanarak HMK'nın 36 maddesinde yer alan hakimin ret sebeplerinin de hakemin ret sebepleri bakımından geçerli olacağı belirtilmiştir¹⁷. Bu doğrultuda, HMK'nın 36. maddesinde hakimin ret sebepleri hakemin tarafsızlığı hususunda şüphe duyulmasını gerektirebilecek önemli bir sebebin var olması halinde taraflardan birinin hakemi reddedebileceği belirtilerek özellikle davada iki taraftan birine öğüt vermiş ya da yol göstermiş olması, davada iki taraftan birine veya üçüncü kişiye kanunen gerekmediği halde görüşünü açıklamış olması, davada tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş veya hakem sıfatıyla hareket etmiş olması, uyuşmazlıkta arabuluculuk veya uzlaştırıcılık yapmış bulunması, davanın dördüncü derece de dahil yansoy hısımlarına ait olması ve dava esnasında iki taraftan birisi ile davası veya aralarında düşmanlık bulunması olarak sayılmıştır¹⁸.

III. KURUMSAL TAHKİM YARGILAMASINDA HAKEMİN REDDİ

Ad hoc tahkimin aksine, kurumsal tahkim merkezlerinin, tahkim usulüne uygulanacak kuralları içeren düzenlemeleri mevcuttur¹⁹. Kurumsal tahkimde, tahkimin yürütüleceği kurumun önceden belirlenmiş yargılama kuralları bulunur. Tarafların iradeleriyle düzenlenmemiş olan tahkimle ilgili hususlar, bu kurumun kurallarına göre yönetilir. Bu şekilde, bir kurumun organizasyonuna bağlı olarak ve o kurumun tahkim kurallarına göre gerçekleştirilen tahkim, kurumsal tahkim olarak adlandırılır.

Uluslararası ticaret uygulamalarında, uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözülmesi amacıyla birçok kurum faaliyet göstermektedir. Türkiye'de de son zamanlarda ulusal ve uluslararası uyuşmazlıkları çözmek üzere İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) oluşturulmuştur. Uluslararası alanda tanınan başlıca tahkim kurumları arasında; Milletlerarası Ticaret Odası (MTO) (ICC), Londra Milletlerarası Tahkim Merkezi (LCIA), Singapur Tahkim

(LCIA), the Singapore International Arbitration Centre (SIAC), the Hong Kong International Arbitration Centre (HKIAC), the Dubai International Arbitration Centre (DIAC), the American Arbitration Association (AAA), and the Stockholm Chamber of Commerce Arbitration Institute (SCC)²⁰.

A. Grounds for Challenging the Arbitrator in Institutional Arbitration

In almost all institutional arbitration regulations, there are provisions that arbitrators should be composed of independent and impartial individuals (ICC Rules Art. 11; LCIA Art. 5/3; SSC Art. 18/1; ISTAC Art. 15/1). In addition to these, national laws related to arbitration also contain provisions regarding the withdrawal or rejection of arbitrators in cases where their independence and impartiality are affected (IAL Art. 7/D-F)²¹. Institutional arbitration centers, instead of making a detailed or exemplary list of reasons for the rejection of arbitrators, have used general expressions such as the existence of matters that may affect their independence and impartiality or reasons that may raise reasonable doubts about their impartiality, and have stated that rejection can be requested on this basis.

If a person appointed as an arbitrator has reasons that may negatively affect their independence and impartiality, or if they think that their independence and impartiality may be affected, they will not accept the offer of arbitration. However, if the necessary conditions for the rejection of the arbitrator are

Merkezi (SIAC), Hong Kong Tahkim Merkezi (HKIAC), Dubai Milletlerarası Tahkim Merkezi (DIAC), Amerikan Tahkim Kurumu (AAA) ve Stockholm Ticaret Odası Tahkim Kurumu (SSC) bulunmaktadır²⁰.

A. Kurumsal Tahkim Yargılamasında Hakemin Reddi Sebepleri

Kurumsal tahkim düzenlemelerinin hemen hepsinde hakemlerin bağımsız ve tarafsız kişilerden oluşması yönünde hükümler yer almaktadır (MTO Kurallar m.11; LCIA m.5/3; SSC m.18/1; ISTAC m.15/1). Bunun yanında tahkimle ilgili milli hukuklarda yer alan pozitif düzenlemelerde de hakemlerin bağımsız ve tarafsızlığını etkileyecek hâllerin varlığı hâlinde hakemlerin çekilmesi ya da reddine ilişkin hükümler de vardır (MTK m.7/D-F)²¹. Kurumsal tahkim merkezleri kurallarında, hakemin reddi sebeplerine ilişkin olarak ayrıntılı veya örnekleyici bir sayım yapmak yerine genel olarak bağımsızlık ve tarafsızlığını etkileyecek hususlar olması ya da hakemin tarafsızlığı ile ilgili makul şüphe uyandıracak sebepler gibi ifadeler kullanmış ve bu sebeple reddinin talep edilebileceğini ifade etmişlerdir.

Hakem olarak atanan kişi bağımsızlık ve tarafsızlığını olumsuz etkileyecek nedenlerin varlığı halinde veya tarafsızlık ve bağımsızlığının etkileneceğini düşünüyorsa kendisine yapılan hakemlik önerisini kabul etmeyecektir. Bununla beraber hakemin reddi için gerekli şartların varlığı hâlinde, taraflarca reddedil-

FOOTNOTE

¹⁶ Orhan Eroğlu, Tahkimde Yargılamanın Yenilenmesi, 1st Edition, Ankara 2022, p. 115.

¹⁷ İzzet Karadaş, Ulusal İç Tahkim, 1st Edition, Ankara 2013, p. 137 - 139.

¹⁸ Code of Civil Procedure Article 36.

¹⁹ Ergin Nomer/ Nuray Ekşi/ Günseli Öztekin Gelgel, Milletlerarası Tahkim Hukuku Cilt 1, 5th Edition, İstanbul 2016, p. 3.

²⁰ Gülçin Soylu Decdeli, "Milletlerarası Ticari Tahkimde Acil Durum Hakemi", Altınbaş Üniversitesi, Master's Thesis, 2019, p. 11.

²¹ Vahit Doğan, Milletlerarası Ticaret Hukuku, 1st Edition, Ankara 2020, p. 1153.

DİPNOT

¹⁶ Orhan Eroğlu, Tahkimde Yargılamanın Yenilenmesi, 1. Baskı, Ankara 2022, s. 115.

¹⁷ İzzet Karadaş, Ulusal İç Tahkim, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara, 2013, s. 137 - 139.

¹⁸ Hukuk Muhakemeleri Kanunu m. 36.

¹⁹ Ergin Nomer/ Nuray Ekşi/ Günseli Öztekin Gelgel, Milletlerarası Tahkim Hukuku Cilt 1, 5. Baskı, İstanbul 2016, s. 3.

²⁰ Gülçin Soylu Decdeli, "Milletlerarası Ticari Tahkimde Acil Durum Hakemi", Altınbaş Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019, s. 11.

²¹ Vahit Doğan, Milletlerarası Ticaret Hukuku, 1 Baskı, Ankara 2020, s. 1153.

PART 11

met, rejection by the parties is also accepted in institutional arbitration proceedings²².

In arbitration proceedings, arbitrators are required to disclose any potential obstacles to their appointment to the parties (ISTAC Arbitration and Mediation Rules Art. 12/3, ICC Arbitration Rules Art. 11.2). In institutional arbitration, this obligation is primarily towards the institution, and the institution subsequently transmits the arbitrator's statement to the parties. The parties have the opportunity to comment after receiving this notification. However, during the proceedings, reasons that may create a duty obstacle may also arise. In this case, the arbitrator should notify this situation to both parties in *ad hoc* arbitration (IAL Art. 7/C 1, CCP Art. 417/1), and to the parties, the arbitration institution, and other arbitrators if any, in institutional arbitration (ISTAC Arbitration and Mediation Rules Art. 12/3, ICC Arbitration Rules Art. 11.3, DIS Arbitration Rules Art. 9.6). The arbitrator's notification obligation continues throughout the proceedings²³.

B. Procedure for Challenging an Arbitrator in Institutional Arbitration

According to Article 14 of the ICC Arbitration Rules, which regulates the challenge of an arbitrator, a party who alleges that an arbitrator is not impartial or independent must submit a written statement to the Secretariat, including the grounds and reasons for the challenge. However, this request must be made within 30 days. The 30-day period begins from the date when the party receives the decision regarding the appointment of the arbitrator or, if the grounds for the challenge are learned later, from the date when the party becomes aware of them²⁴.

Article 10 of the LCIA Arbitration Rules regulates the termination of an arbitrator's appointment if there are justifiable doubts about their impartiality or independence. If such a situation is identified, the challenging party may submit a written request to the LCIA Court for the removal of the arbitrator. The party making the request must submit a petition to the LCIA Court, the other party, and the arbitral tribunal within 14 days of the formation of the arbitral tribunal or within 14 days of learning of the grounds for the challenge, if they are learned later.

mesi de kurumsal tahkim yargılamasında kabul edilmektedir²².

Tahkim yargılamalarında, hakemlerin atanma sırasında mevcut olası engelleri taraflara bildirmeleri gerekir (ISTAC Tahkim ve Arbuluculuk Kuralları m. 12/3, ICC Tahkim Kuralları m. 11.2). Kurumsal tahkimlerde, bu yükümlülük öncelikle kurum karşısındadır ve kurum daha sonra hakemin beyanını taraflara iletir. Taraflar, bu bildirim aldıktan sonra yorum yapma imkanına sahip olabilmektedirler. Ancak, yargılama sırasında da görev engeli oluşturan nedenler ortaya çıkabilir. Bu durumda, hakem kendiliğinden bu durumu *ad hoc* tahkimde iki tarafa (MTK m. 7/C 1, HMK m. 417/1), kurumsal tahkimde ise taraflara, tahkim kurumuna ve varsa diğer hakemlere bildirmelidir (ISTAC Tahkim ve Arbuluculuk Kuralları m. 12/3, ICC Tahkim Kuralları m. 11.3, DIS Tahkim Kuralları m. 9.6). Hakemin bildirim yükümlülüğü ise yargılama süresince devam eder²³.

B. Kurumsal Tahkim Yargılamasında Hakemin Reddi Usulü

ICC Tahkim Kuralları'nın hakemin reddini düzenleyen 14. maddesine göre hakemin tarafsız ve bağımsız olmadığını iddia eden tarafın bu iddiasının dayanağı olan hal ve sebepleri içeren yazılı bir beyanla Sekreterya'ya başvurması gerekmektedir. Ancak bu talebin ileri sürülebilmesi için 30 günlük sınırlandırma söz konusudur. 30 günlük süre hakem seçimine ilişkin kararın ilgili tarafa ulaşmasından itibaren ya da redde neden olan hal ve sebeplerin sonradan öğrenildiği hallerde öğrenilme anından itibaren başlamakta²⁴.

LCIA Tahkim Kuralları'nın 10. maddesi, bir hakemin tarafsızlığı veya bağımsızlığı konusunda haklı şüpheler doğması durumunda, hakemin görevine son verilmesini düzenlemektedir. Bu durumun tespit edilmesi halinde, reddeden taraf LCIA Divanı'na yazılı bir ret talebi ile başvurabilir. Ret talebinde bulunan taraf, hakem heyetinin oluşmasından itibaren 14 gün içinde veya ret nedenini daha sonra öğrenmesi halinde bu durumu öğrenmesinden itibaren 14 gün içinde, ret gerekçelerini içeren bir dilekçeyi LCIA Divanı'na, diğer tarafa ve hakem heyetine iletmek zorundadır.

Under the LCIA rules, a party may only challenge an arbitrator they have appointed or contributed to the appointment of if they have learned of a reason for the challenge after the arbitrator's appointment. The LCIA Court allows the other party and the challenged arbitrator to comment on the challenge petition. The Court may request additional information and documents from the challenging party, the challenged arbitrator, and other members of the arbitral tribunal when evaluating the challenge request. If the parties agree on the challenge within 14 days of the submission of the petition, the Court terminates the arbitrator's appointment without giving reasons. However, if the parties do not agree within this period or the arbitrator does not resign, the LCIA Court decides on the challenge. If the challenge is accepted, the decision must be in writing and reasoned. A copy of the decision is sent to the parties, the challenged arbitrator, and other members of the arbitral tribunal²⁵.

LCIA düzenlemeleri uyarınca, bir taraf, kendi seçtiği veya seçilmesine katkıda bulunduğu hakemi, ancak hakemin atanmasından sonra öğrendiği bir sebebe dayanarak reddedebilir. LCIA Divanı, diğer tarafa ve reddedilen hakeme ret dilekçesi hakkında görüşlerini bildirme olanağı tanır. Divan, hakemin reddi talebini değerlendirirken, reddeden taraftan, reddedilen hakemden ve heyetin diğer üyelerinden her zaman ek bilgi ve belge talep etme hakkına sahiptir. Dilekçenin verilmesinden itibaren 14 gün içinde taraflar ret konusunda anlaşabilirlerse, Divan gerekçe göstermeden hakemin görevine son verir. Ancak, taraflar bu süre içinde anlaşamadıkları veya hakem bu süre içinde istifa etmediği takdirde, LCIA Divanı ret hakkında karar verir. Ret talebinin kabul edilmesi durumunda, karar yazılı ve gerekçeli olmalıdır. Kararın bir kopyası, taraflara, reddedilen hakeme ve heyetin diğer üyelerine iletilir²⁵.

The ISTAC Arbitration Rules have a similar procedure for challenging an arbitrator as the ICC Arbitration Rules. A challenge may be made within 30 days of the parties being notified of the arbitrator's appointment or selection. However, if the grounds for the challenge arise later in the proceedings, the challenge must be made within 30 days of learning of the grounds. The challenge request must be submitted in writing to the ISTAC Secretariat, the other party, and the challenged arbitrator, stating the reasons for the challenge clearly and specifically. Finally, the ISTAC Board evaluates the challenge

ISTAC Tahkim Kuralları ise hakemin reddi için ICC Tahkim Kurallarına benzer bir prosedür öngörmüştür. Hakemin seçildiği veya tayin edildiği bilginin taraflara ulaştırılmasından itibaren 30 gün içinde reddi talep etmek mümkündür. Ancak, redde neden olan durum yargılamanın ilerleyen aşamalarında ortaya çıkarsa, bu durumun öğrenildiği tarihten itibaren yine 30 gün içinde ret talebinde bulunulması gerekir. Ret talebi, yazılı olarak ISTAC Sekreteryası'na, diğer tarafa ve reddedilen hakeme bildirilmelidir. Talepte, hakemin reddine yol açan gerekçeler açık ve net bir şekilde belirtilmelidir. Son olarak,

FOOTNOTE

²² Doğan, p. 1153.

²³ Can/ Tuna, p. 299.

²⁴ ICC Arbitration Rules Article 14.

²⁵ LCIA Arbitration Rules Article 10.

DİPNOT

²² Doğan, s. 1153.

²³ Can/ Tuna, s. 299.

²⁴ ICC Tahkim Kuralları m. 14.

²⁵ LCIA Tahkim Kuralları m. 10.

PART 11

request and makes a final decision. In the doctrine, it has been stated that if the 30-day period is exceeded, the arbitrator may not be challenged, and if a lawsuit is filed to annul the arbitrator's decision, the court considering the annulment should take into account that the challenge was not made within the time limit²⁶.

IV. JUDICIAL DECISIONS REGARDING THE CHALLENGE OF AN ARBITRATOR

A. LCIA Decisions on the Challenge of an Arbitrator

The LCIA Rules, Article 10.1, state that an arbitrator's appointment may be revoked in cases where (i) the arbitrator requests it, (ii) the arbitrator becomes seriously ill, refuses to act, or becomes unable or unsuitable to act, or (iii) there are justifiable doubts about the arbitrator's impartiality or independence.

The LCIA has published a summary of 32 decisions on the challenge of an arbitrator between 2010 and 2017²⁷. During this period, over 1,600 cases were registered with the LCIA, but less than 2% of them involved a challenge to an arbitrator, and only one-fifth of these challenges were accepted²⁸.

In one of the LCIA Court's decisions, it was concluded that arbitration practitioners who act as both arbitrators and lawyers must be aware of potential conflicts²⁹.

It is generally accepted that an arbitrator's previous representation of one of the parties in a different case does not create doubts about their impartiality or independence. The LCIA Court has also adopted this view. However, the LCIA Court has stated that if an arbitrator has previously made a claim of fraud against one of the parties and this claim has not been resolved, there is a risk that the arbitrator may be influenced by this previous claim when making a decision in the current case³⁰.

Arbitration practitioners must be careful when making public comments about com-

panies. In one case, an arbitrator's negative comments about a party's parent company raised doubts about their impartiality³¹. The court applied an objective test, asking whether "a fair-minded and informed observer would think that there was a real possibility or danger that the arbitrator would be biased against that party³²".

IV. HAKEMİN REDDİNE İLİŞKİN YARGI KARARLARI

A. LCIA Hakemin Reddi Kararları

LCIA Kurallarının 10.1. maddesi; (i) hakemin yöndeki talebi (ii) hakemlerin ciddi bir hastalığa yakalanması, eyleme geçmeyi reddetmesi veya eyleme geçmeye yetersiz veya uygun olmayan bir duruma gelmesi veya (iii) hakemin tarafsızlık veya bağımsızlığına ilişkin haklı şüpheler yaratan bir durum olması, hallerinde hakemin atanmasının geri alınabileceğini kararlaştırmıştır.

LCIA 2010-2017 arası dönemi kapsayan 32 hakemin reddi kararının özetini internet üzerinden yayımlamıştır²⁷. İlgili dönem içerisinde LCIA'da 1600'ün üzerinde dava kaydedilirken bu davalardan sadece %2'sinden daha azında hakemin reddi talep edilmiş ve bunların ise yalnızca beşte biri kabul edilmiştir²⁸.

LCIA Mahkemesi kararlarından birinde; hem hakem hem de avukat olarak hareket eden tahkim uygulayıcılarının potansiyel çatışmaların farkında olmaları gerektiği sonucuna varmıştır²⁹.

Genellikle bir hakemin geçmişte bir davada taraflardan birine karşı avukatlık yapması, onun bağımsızlık veya tarafsızlığına dair şüphe yaratmayacağı kabul edilmiştir. LCIA Mahkemesi de bu görüşü benimsemiştir. Ancak LCIA Mahkemesi, hakemin daha önceki bir davada bir tarafın dolandırıcılığını iddia etmesi ve bu iddia henüz sonuçlanmadan hakemin mevcut davada aynı taraf hakkında karar verirken, geçmişteki iddiadan etkilenme riskinin olduğunu savunmaktadır. Mahkeme, böyle bir iddia bulunduğundan, hakemin, o

panies. In one case, an arbitrator's negative comments about a party's parent company raised doubts about their impartiality³¹. The court applied an objective test, asking whether "a fair-minded and informed observer would think that there was a real possibility or danger that the arbitrator would be biased against that party³²".

In another decision, the LCIA Court warned arbitration panels to be careful when involving arbitration secretaries in the decision-making process. The court also emphasized the importance of confidentiality. In one of the LCIA Court's decisions, it warned arbitration panels to be careful when involving arbitration secretaries in the decision-making process, particularly with regard to their contributions to the decision. The same decision also emphasized the importance of confidentiality. It was noted that a breach of confidentiality could be considered a breach of the arbitration agreement and could be a ground for removing an arbitrator, but only if the breach was intentional and constituted a ground for removal under the Rules³³.

B. Laker Airways v FLS Aerospace Case

In the Laker Airways v FLS Aerospace case, FLS Aerospace Ltd. appointed an arbitrator from the same law firm as their lawyer in an arbitration proceeding. This led to a challenge to the arbitrator's impartiality by FLS

tarafı ilgilendiren konuyu belirlerken, bilinçli veya bilinçsiz olarak mevcut davada sunulan delillerden etkileneceği konusunda gerçek bir olasılık veya tehlikenin olduğu sonucuna varmıştır³⁰.

Tahkim uygulayıcıları, özellikle şirketler hakkında kamuya açık yorum yaparken dikkatli olmalıdırlar. Bir davada, hakem bir tarafın ana şirketine dair yaptığı olumsuz yorumlar, hakemin tarafsızlığına dair şüpheler uyandırmıştır. Mahkeme, bu durumda "adil görüşlü ve bilgilendirilmiş bir gözlemcinin, hakemin o tarafa karşı önyargılı olma olasılığı olduğunu düşünebileceği" yönündeki objektif bir testi uygulamıştır³¹. Bu objektif kriter daha sonraki diğer davalarda da tekrarlanmıştır³².

LCIA Mahkemesi kararlarından birinde, tahkim kurullarına özellikle karar verme sürecine olan katkıları açısından tahkim sekreterlerinin dahil olduğu konularda dikkatli olmaları konusunda uyarıda bulunmuştur. Aynı kararda, gizlilik ilkesinin önemi vurgulanmıştır. Gizlilik ihlali, tahkim anlaşmasının ihlali olarak değerlendirilirse, bir hakemin görevden alınması için gerekçe olabileceği ancak, ihlalin, Kurallar uyarınca hakemin görevden alınması için bir gerekçe olması için kasıtlı olması gerektiği değerlendirilmiştir³³.

B. Laker Airways v FLS Aerospace Davası

Laker Airways v FLS Aerospace davasında, FLS Aerospace Ltd. tarafından tahkime götürülen bir olayda, şirket kendi avukatıyla aynı odadan başka bir avukatı hakem olarak atamıştır. Bu durum, hakemin tarafsızlığına

DİPNOT

²⁶ Ziya Akıncı/ Yasin Ekmen, Tahkimde Hukuki Dinlenilme Hakkı, On İki Levha Yayıncılık, 2022, s. 68.

²⁷ <https://www.lcia.org/News/lcia-releases-challenge-decisions-online.aspx> (Erişim Tarihi: 05.08.2024).

²⁸ Melissa Balıkcı, "Hakemin Reddi ve LCIA'nın Hakemin Reddine İlişkin Kararları", in: Hukuk Postası, 1st Edition, İstanbul 2019, p. 167.

²⁹ LCIA, No. 101689 ve 101691, 22 Haziran 2012, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Erişim Tarihi: 04.08.2024).

³⁰ LCIA, No. 122053, 31 Temmuz 2012, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Erişim Tarihi: 04.08.2024).

³¹ LCIA, No. UN152998, 22 Haziran 2015, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Erişim Tarihi: 04.08.2024).

³² LCIA, No. 142862, 2 Haziran 2015, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Erişim Tarihi: 04.08.2024).

³³ LCIA, No. 142683, 4 Ağustos 2016, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Erişim Tarihi: 04.08.2024).

FOOTNOTE

²⁶ Ziya Akıncı/ Yasin Ekmen, Tahkimde Hukuki Dinlenilme Hakkı, On İki Levha Yayıncılık, 2022, p. 68.

²⁷ <https://www.lcia.org/News/lcia-releases-challenge-decisions-online.aspx> (Access Date: 05.08.2024).

²⁸ Melissa Balıkcı, "Hakemin Reddi ve LCIA'nın Hakemin Reddine İlişkin Kararları", in: Hukuk Postası, 1st Edition, İstanbul 2019, p. 167.

²⁹ LCIA, No. 101689 ve 101691, 22 Haziran 2012, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Access Date: 04.08.2024).

³⁰ LCIA, No. 122053, 31 Temmuz 2012, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Access Date: 04.08.2024).

³¹ LCIA, No. UN152998, 22 Haziran 2015, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Access Date: 04.08.2024).

³² LCIA, No. 142862, 2 Haziran 2015, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Access Date: 04.08.2024).

³³ LCIA, No. 142683, 4 Ağustos 2016, (<https://www.lcia.org/challenge-decision-database.aspx> Access Date: 04.08.2024).

PART 11

Aerospace, as it was argued that the arbitrator's appointment created a reasonable doubt about their impartiality. However, the court did not find any evidence of bias on the part of the arbitrator. The court stated that the general rule regarding the challenge of an arbitrator is that, in order to maintain confidence in the administration of justice, decision-makers should not have any actual or apparent bias. The court noted that, just as a decision-maker should not hear their own case, a close relationship between a decision-maker and a party to the case can also give rise to a suspicion of bias, which may require the decision-maker's recusal. Furthermore, the court stated that, where there is a risk of bias, it is not appropriate for the decision-maker to hear the case³⁴.

C. ASM Shipping Ltd. v TTMI Ltd. Case

In the ASM Shipping Ltd. v TTMI Ltd. case, the arbitrator who had presided over another arbitration in which the reliability of a key witness of ASM was questioned was challenged due to their involvement in the current case. Upon learning of this situation, ASM requested the arbitrator's withdrawal, but when the arbitrator refused to withdraw, ASM applied to the court. Judge Morison decided that an objective observer would think that there was a real possibility of bias on the part of the arbitrator under the current circumstances, and therefore the arbitrator should withdraw. However, Judge Morison did not agree with ASM's claim that the other arbitrators should also be recused, as there was no evidence that they had been influenced by the challenged arbitrator³⁵.

V. CONCLUSION

In both *ad hoc* and institutional arbitration, the independence and impartiality of arbitrators are essential conditions for a fair trial. In *ad hoc* arbitration, the UNCITRAL Arbitration Rules and the Turkish Code of Civil Procedure have established general principles regarding the impartiality and independence of arbitrators but have not provided a detailed list for challenging an arbitrator, allowing parties to freely arrange their arbitration agreements.

Institutional arbitration organizations' guidelines, on the other hand, contain more detailed procedures for challenging an arbitrator. In particular, the LCIA and ISTAC

ilişkin haklı şüphe yaratması nedeniyle FLS Aerospace tarafından hakemin reddine dair bir talepte bulunulmasına sebep olmuş ancak mahkeme, hakemin tarafsızlığına ilişkin haklı şüpheye yol açan bir durum tespit etmemiştir. Mahkeme, hakemin reddine ilişkin olarak genel kuralı; adaletin sağlanmasına duyulan güvenin korunması için, karar vericilerde fiili veya görünürde önyargı bulunmamasının esas olduğu şeklinde belirtmiştir. Karar vericinin kendi davasına bakması durumunda olduğu gibi, davanın taraflarıyla yakın bir ilişki içinde olması da önyargı şüphesini doğurabileceği ve reddini gerektireceğini söylerken önyargı tehlikesinin varlığında da karar vericinin davaya bakması uygun değildir şeklinde ifade etmiştir³⁴.

C. ASM Shipping Ltd. v TTMI Ltd. Davası

ASM Shipping Ltd. v TTMI Ltd. davasında, ASM'nin önemli bir tanığının güvenilirliğinin sorgulandığı başka bir tahkimde başkanlık yapan hakemin, mevcut davada görev alması nedeniyle reddi istenmiştir. ASM, bu durumu öğrenince hakemin çekilmesini talep etmiş, ancak hakemin çekilmemesi üzerine mahkemeye başvurmuştur. Hakim Morison, objektif bir gözlemcinin, mevcut şartlar altında hakemde gerçek bir önyargı ihtimali olduğunu düşünerek, hakemin çekilmesi gerektiğine karar vermiştir. Ancak ASM'nin diğer hakemlerin de reddedilmesi gerektiği yönündeki iddiasına, diğer hakemlerin reddedilen hakemden etkilendiklerine dair herhangi bir kanıt olmaması nedeniyle katılmamıştır³⁵.

V. SONUÇ

Ad hoc ve kurumsal tahkimlerde, hakemlerin bağımsız ve tarafsız olması, adil yargılamanın gerçekleştirilmesi için olmazsa olmaz bir şarttır. Ad hoc tahkimde, UNCITRAL Tahkim Kuralları ve HMK hakemlerin tarafsızlık ve bağımsızlıklarına ilişkin genel prensipleri belirlemiş, ancak tarafların belirleyeceği daha detaylı bir listeye olanak tanınmasıyla hakemin reddi için ayrıntılı bir liste sunmamıştır. Bu esneklik, tarafların tahkim anlaşmalarını daha özgür bir şekilde düzenlemesine imkan tanır.

Kurumsal tahkim kuruluşlarının yönergeleri, hakemlerin reddi için daha detaylı prosedürler içermektedir. Özellikle LCIA ve ISTAC, ha-

provide clear provisions on the time limit for challenging an arbitrator and how to make a challenge.

An examination of example court decisions shows that when doubts arise about an arbitrator's impartiality and independence, the challenge of the arbitrator is applied more strictly. This demonstrates commitment to the principles of justice and impartiality.

In conclusion, the challenge of an arbitrator is a crucial issue for the reliability and fairness of arbitration proceedings. In this regard, not only legal regulations but also institutional arbitration rules and court decisions must be taken into account.

BIBLIOGRAPHY

- CEMAL ŞANLI, Milletlerarası Özel Hukuk, 9th Edition, 2021.
- ERGIN NOMER/ NURAY EKŞİ/ GÜNSELİ ÖZTEKİN GELGEL, Milletlerarası Tahkim Hukuku Cilt 1, 5th Edition, İstanbul 2016.
- GÜLÇİN SOYLU DECEDELI, "Milletlerarası Ticari Tahkimde Acil Durum Hakemi", Altınbaş Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- HACI CAN/ EKİN TUNA, Milletlerarası Tahkim Hukuku, 1st Edition, Ankara 2021.
- İBRAHİM DOĞAN TAKAVUT, Milletlerarası Ticari Tahkimde Usule İlişkin Konularda İrade Serbestisi, 1st Edition, İstanbul 2021.
- İZZET KARADAŞ, Ulusal İç Tahkim, Adalet Yayınevi, 1st Edition, Ankara 2013.
- MELİSSA BALIKÇI, "Hakemin Reddi ve LCIA'nın Hakemin Reddine İlişkin Kararları", in: Hukuk Postası, 1st Edition, İstanbul 2019.
- MUSTAFA SERDAR ÖZBEK, Tahkim Hukuku 1. Cilt, 1st Edition, Ankara 2022.
- ORHAN EROĞLU, Tahkimde Yargılamanın Yenilenmesi, 1st Edition, Ankara 2022.
- SİBEL ÖZEL, Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meselesi, 1st Edition, Ankara 2008.
- SİNEM SAÇKAN, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi", Leges Hukuk Dergisi, Volume IV, Issue 132, Aralık 2020.
- ŞAZIYE TUBA ULUKUŞ BULUT, MTK ile Karşılaştırmalı HMK Hükümlerine Göre Hakem Kararlarının İptali, 1st Edition, Ankara 2018.
- VAHİT DOĞAN, Milletlerarası Ticaret Hukuku, 1st Edition, Ankara 2020.
- ZİYA AKINCI, Milletlerarası Tahkim, 6th Edition, İstanbul 2021.
- ZİYA AKINCI/ YASİN EKMEN, Tahkimde Hukuki Dinlenilme Hakkı, 1st Edition, İstanbul 2022.

kemin reddi talebinin süresi ve talebin nasıl ileri sürüleceği konusunda açık hükümler sunmaktadır.

Örnek yargı kararları incelendiğinde, hakemin tarafsızlık ve bağımsızlıklarına dair şüphelerin ortaya çıkması durumunda, hakemin reddine ilişkin uygulamaların daha sıkı bir şekilde uygulandığı görülmektedir. Bu durum, tahkimin adalet ve tarafsızlık prensiplerine olan bağlılığını göstermektedir.

Sonuç olarak, hakemlerin reddi konusu, tahkim yargılamanın güvenilirliği ve adil yargılanma hakkının korunması için büyük önem taşımaktadır. Bu konuda, yasal düzenlemelerin yanı sıra kurumsal tahkim kurallarının ve yargı kararlarının da dikkate alınması gerekir.

KAYNAKÇA

- CEMAL ŞANLI, Milletlerarası Özel Hukuk, 9. Baskı, İstanbul 2021.
- ERGIN NOMER/ NURAY EKŞİ/ GÜNSELİ ÖZTEKİN GELGEL, Milletlerarası Tahkim Hukuku Cilt 1, 5. Baskı, İstanbul 2016.
- GÜLÇİN SOYLU DECEDELI, "Milletlerarası Ticari Tahkimde Acil Durum Hakemi", Altınbaş Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- HACI CAN/ EKİN TUNA, Milletlerarası Tahkim Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2021.
- İBRAHİM DOĞAN TAKAVUT, Milletlerarası Ticari Tahkimde Usule İlişkin Konularda İrade Serbestisi, 1. Baskı, İstanbul 2021.
- İZZET KARADAŞ, Ulusal İç Tahkim, Adalet Yayınevi, 1. Baskı, Ankara 2013.
- MELİSSA BALIKÇI, "Hakemin Reddi ve LCIA'nın Hakemin Reddine İlişkin Kararları", in: Hukuk Postası, 1. Baskı, İstanbul 2019.
- MUSTAFA SERDAR ÖZBEK, Tahkim Hukuku 1. Cilt, 1. Baskı, Ankara 2022.
- ORHAN EROĞLU, Tahkimde Yargılamanın Yenilenmesi, 1. Baskı, Ankara 2022.
- SİBEL ÖZEL, Milletlerarası Ticari Tahkimde Kanunlar İhtilafı Meselesi, 1. Baskı, İstanbul 2008.
- SİNEM SAÇKAN, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi", Leges Hukuk Dergisi, C. IV, S. 132, Aralık 2020.
- ŞAZIYE TUBA ULUKUŞ BULUT, MTK ile Karşılaştırmalı HMK Hükümlerine Göre Hakem Kararlarının İptali, 1. Baskı, Ankara 2018.
- VAHİT DOĞAN, Milletlerarası Ticaret Hukuku, 1. Baskı, Ankara 2020.
- ZİYA AKINCI, Milletlerarası Tahkim, 6. Baskı, İstanbul 2021.
- ZİYA AKINCI/ YASİN EKMEN, Tahkimde Hukuki Dinlenilme Hakkı, 1. Baskı, İstanbul 2022.

DİPNOT

³⁴ Sinem Saçkan, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi", Leges Hukuk Dergisi, Leges Yazılım Yayıncılık, C. IV, S. 132, Aralık 2020, s. 175.

³⁵ Saçkan, s. 175.

FOOTNOTE

³⁴ Sinem Saçkan, "Milletlerarası Tahkimde Hakemin Reddi", Leges Hukuk Dergisi, Leges Yazılım Yayıncılık, Volume IV, Issue 132, December 2020, p. 175.

³⁵ Saçkan, p. 175.